

קול צופיין

קול צפ"ר נשאו קול יחדו ירננו

999

ויקהל פקודי תש"ף השיעור השבועי מיסודו של מרן הראשון לציון הרה"ג המקובל האל-קי הרב **מרדכי אליהו** זצוק"ל

שבת החודש

השיעור נמסר ע"י הרה"ג **שמואל אליהו** הרב הראשי של צפת

המגפה אשר יגף ה' את כל העמים אשר צבאו על ירושלים

ייספו במגיפה. בימינו אין מלחמה כזאת, ואעפ"כ הרב שייך את המגיפה העתידית הזאת למלחמת גוג ומגוג.

מחשבה רעה של גוי מצטרפת למעשה

הרב זצוק"ל הסביר כי המלחמה לא חייבת להיות באמצעות טנקים ורובים. די בכך שהם נלחמים בעם ישראל בהכפשות והשמצות, די בכך שהם מפרסמים עלינו שקרים באו"ם ובכל זירה ציבורית. די בכך שהם מנסים להילחם בכלכלה של ישראל ומנסים לקשור את ידיהם של חיילי צה"ל שלא יילחמו ויגנו על ישראל. על זה אמר מרן הרב כי הקב"ה מצרף מחשבה רעה של גויים למעשה (ירושלמי פאה, פרק א), והרי זה כאילו עשו איתנו מלחמה.

בדברי פורענות אם לא עמדו דבריו - אין בזה הכחשה לנבואתו

עוד אמר מרן הרב אליהו זצוק"ל, כי נבואות רעות לא חייבות להתקיים כפשוטן ממש. כך כתב הרמב"ם בהלכות יסודי התורה (פרק י הלכה ד): "דברי הפורענות שהנביא אומר כגון שיאמר פלוני ימות או שנה פלונית רעב או מלחמה וכיוצא בדברים אלו, אם לא עמדו דבריו - אין בזה הכחשה לנבואתו, ואין אומרים הנה דבר ולא בא, שהקב"ה ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה ואפשר שעשו תשובה ונסלח להם כאנשי נינוה, או שתלה להם כחזקיהו. אבל אם הבטיח על טובה ואמר שיהיה כך וכך ולא באה הטובה שאמר בידוע שהוא נביא שקר".

פְּשָׁאָה תְּבוּאָה פְּעָנָן לְכִסּוֹת הָאָרֶץ

וירוס על רשעי האומות

לפני למעלה מעשר שנים אמר מרן הרב אליהו זצוק"ל בשיעור כי לעתיד לבוא הקב"ה יביא וירוס על רשעי האומות. הרב כיוון במיוחד על שונאי ישראל שמכפישים, משמיצים ומחרימים את ישראל; שמנסים לפגוע במדינת ישראל ולתבוע בבתי דין את החיילים, הקצינים ושורי הממשלה; שמנסים לעצור את יישוב הארץ; שמנסים לעצור את בניין ירושלים; שמנסים להילחם בעם ישראל מלחמה כלכלית. הרב הוסיף ואמר כי הווירוס שיבוא על שונאי ישראל מוזכר בספר זכריה (יד יב) "וְזֹאת תִּהְיֶה הַמְּגָפָה אֲשֶׁר יִגַּף ה' אֶת כָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל יְרוּשָׁלַם הַמֶּקַּח בְּשָׂרוֹ וְהוּא עָמִיד עַל רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּפְקְנָה בְּחִרְיָהוֹן וְלִשְׁוֹנוֹ תִּפְקַח בְּפִיהֶם". את

הווידאו של דברי הרב אפשר לראות בקישור הבא: <https://www.facebook.com/14191358696871/videos/223051079057519>

וירוס כחלק ממלחמה

גם הנביא זכריה וגם הנביא יחזקאל אומרים כי המגפה הזאת היא נקמת ה' על המלחמה הגדולה שלהם בעם ישראל. "וְעֵלִיתָ פְּשָׁאָה תְּבוּאָה פְּעָנָן לְכִסּוֹת הָאָרֶץ תִּהְיֶה אֶתְּהָ וְכָל-אֲגַפְיָי וְעַמִּים רַבִּים אוֹתָךְ" (יחזקאל לח ט). המלחמה הזאת תהיה אחרי שעם ישראל יחזור לארץ מכל קצוות תבל ויתיישב עליה לבטח: "בְּאַחֲרֵית הַשָּׁנִים תְּבוּאָה אֶל-אֶרֶץ קְשׁוּבָבֶת מִחֻרֵב מִקְבְּצַת מְעַמִּים רַבִּים" (יחזקאל לח ח). כל הגויים שייאספו על ירושלים -

חדש!

נפתח בית הוראה בהדרכת מו"ר הרה"ג **שמואל אליהו שליט"א**

ניתן להפנות שאלות במגוון דרכים לקבלת תשובה מהירה.

טלפון או ווצאפ למספר 0733-75-0000 מייל harav52bh@gmail.com

שעות פעילות: בימים א-ה 8:00-23:00

ביום שישי, עד חצי שעה לפני כניסת שבת
במוצאי שבת, חצי שעה לאחר צאת השבת

בית ההוראה פועל מטעם איגוד רבני קהילות ויענו
בו רבנים מוסמכים. במקרה הצורך השאלות יועברו
לרב שמואל אליהו שליט"א ע"י רבני בית ההוראה.

מקצת הפורענות ככולה

אליהו, ואמר לי על ידי מלך המשיח. מה אמר לי? 'קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך'. אמר ר' עזריה: 'כי הנה הסתיו עבר' - זו מלכות אדום (כותים) שמסיתה את העולם ומטעת אותו בכזביה. המד"א (דברים י"ג) 'כי יסיתך אחיך בן אמך'. 'הגשם חלף הלך לו' - זה השעבוד. 'הנצנים נראו בארץ' - הנצונות נראו בארץ. 'עת הזמיר הגיע' - הגיע זמנו של ישראל להגאל, הגיע זמנה של ערלה להיזמר, הגיע זמנה של מלכות אדום (כותים) שתכלה, הגיע זמנה של מלכות שמים שתגלה, שנאמר (באותה נבואה בספר זכריה י"ד) 'והיה ה' למלך על כל הארץ'."

דָּבָר כְּבֹד מְאֹד – וְלֹא יָמוּת מִכָּל לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבָר

והמשך המדרש: "וקול התור נשמע בארצנו' - איזה זה? זה קולו של מלך המשיח המכריז ואומר 'מה נאוו על ההרים גלי מבשר'. 'התאנה חנטה פגיה' - אמר רבי חייא בר אבא: סמוך לימות המשיח דָּבָר גדול בא לעולם והרשעים כלים. 'והגפנים סמדר נתנו ריח' - אלו הנשארים ועליהם נאמר 'והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם'."

כן כתוב גם בילקוט שמעוני (נח רמז סא): "רבי יוסא אומר: מכול של מים אינו מביא אבל מכול של דָּבָר מביא על עכו"ם לימות המשיח, שנאמר "וְאָקַח אֶת מְקַלִּי אֶת נַעַם וְאֶגְדַּע אֹתוֹ לְהַפְיִיר אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת כָּל הָעַמִּים" (זכריה פרק י"ז). המגיפות הללו נועדו לקדם את גאולתם של ישראל, גאולתו של העולם. מי שיתבונן יראה שכל המגיפות המוזכרות בתורה, בנביאים או בכתובים - זה עניינם.

כל המגיפות שבתורה – למען גאולת ישראל

וְאֲשֶׁר לֹא-שָׁם לְבוֹ – גְּרוּעַ שְׁבָרוּעִים

שלוש מכות מתוך עשר המכות שבאו אל פרעה ומצרים נקראות בתורה "מגיפה". המגיפות הללו נועדו לשבור את עקשנותו וסירובו של פרעה לשלח את ישראל ממצרים. הראשונה שנקראת מגיפה היא מכת הצפרדע. אחר כך נאמר מגיפה גם במכת ברד "כִּי־ן בַּפֶּעַם הַזֹּאת אֲנִי שֹׁלַח אֶת-כָּל-מִגְפָּתַי אֶל-לְבָבְךָ וּבְעַבְדֶיךָ וּבְעַמְּךָ בְּעִבּוֹר תִּדְעַ כִּי אֲנִי כְּמֹנִי בְּכָל-הָאָרֶץ". מגיפה שנועדה ללמד את פרעה ואת מצרים כי יש ה' והוא שולט בכל הארץ.

במכה זו קיבלו חלק מהמצרים יראת שמים מסוימת: "הִירָא אֶת-דְּבָר ה' מְעַבְדֵי פְרַעֲה הַנִּיִּס אֶת-עַבְדֵיךָ וְאֶת-מִקְנֶהוּ אֶל-הַבְּתִים". אדם שמפחד על רכושו עשוי להיקרא ירא שמים, שכן הוא מבין שהאזהרות של משה מתקיימות. לעומתו יש אנשים שלא שמים לב ולא רואים איך כל אזהרות משה מתקיימות. עליהם נאמר: "וְאֲשֶׁר לֹא-שָׁם לְבוֹ אֶל-דְּבָר ה' וַיַּעֲזֹב אֶת-עַבְדֵיךָ וְאֶת-מִקְנֶהוּ בַשָּׂדֶה". מסתבר שחוסר תשומת לב היא חוסר יראת שמים. מי שלא שם לב להתבונן - לא יכול להיות ירא השם.

מכת בכורות - אטימות מוחלטת

גם מכת בכורות נקראת מגיפה: "וַיַּעֲבֵר ה' לְנֶגְף אֶת-מִצְרַיִם וַיִּרְאֶה אֶת-יְהוָה עַל-הַמִּשְׁקָף וַעַל שְׁתֵי הַמְּזוּזֹת וַיִּפְסַח ה' עַל-הַפֶּתַח וְלֹא יָתַן הַמִּשְׁפָּחִית לָבֹא אֶל-בְּתִיכֶם לְנֶגְף". באמצעותה לומד פרעה להכיר את ה'. "וַיִּקַּם פְּרַעֲה לֵילָה הוּא וְכָל עַבְדָּיו וְכָל מִצְרַיִם וַתְּהִי צַעֲקָה גְדֹלָה בְּמִצְרַיִם כִּי אֵין בַּיַּת

עוד אומר מרן הרב זצוק"ל, כי נבואה רעה יכולה להתקיים בחלקה, והוא מכוון לצער שהגויים ציערו אותנו כל השנים הארוכות שהיינו משועבדים להם. הצער הוא יכול להיחשב כמלחמת גוג ומגוג. הרב למד זאת ממה שנאמר במדרש רבה בשם רבי יהודה, שדרש את הפסוק "קול דודי הנה זה בא" על משה רבנו: "בשעה שבה ואמר לישראל 'בחדש זה אתם נגאלין', אמרו לו: משה רבינו היאך אנו נגאלין, והלא אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם 'ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה', ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה? אמר להם: הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים. אין הרים וגבעות האמורין כאו אלא קצים ועיבורין. מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין ובחדש הזה אתם נגאלין, שנאמר: 'החדש הזה לכם ראש חדשים'."

מקצת העם צדיק - ככולו

לפעמים מחשיב ה' את עם ישראל כצדיק בזכות מקצת הצדיקים שבתוכו. כך מסביר ר' נחמיה במדרש שהדילוג של ה' הוא על חוסר הצדיקים בעם ישראל. "בשעה שאמר לישראל 'בחדש הזה אתם נגאלין' אמרו לו: משה רבינו היאך אנו נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים? אמר להם: הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו". הרי שיכול ה' לחשב את המצוות של צדיקי ישראל לזכותם של כל ישראל כולם. חכמים אומרים שהדילוג לקראת הגאולה הוא על העבירות החמורות של חלק מבני ישראל. "אמר להם: הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם". המדרש מוסיף ואומר כי כשם שהיה דילוג בגאולה ממצרים כן יהיה דילוג גם גאולת העתיד.

משמעות המגיפה בימינו

הקב"ה מחשיב את מקצת העם שגלה לכולו

כן מביא המדרש (שיר השירים רבה פרשה ב סדרא תנינא א ח) "רבי יודן בשם רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי ורבי חוניא בשם רבי אליעזר בן יעקב אומר: 'קול דודי הנה זה בא' - זה מלך המשיח, בשעה שהוא אומר לישראל 'בחדש הזה אתם נגאלין', אומרים לו: היאך אנו נגאלין ולא כבר נשבע הקדוש ברוך הוא שהוא משעבדנו בע' אומות? והוא משיבן שתי תשובות ואומר להם אחד מכם גולה לברבריה ואחד מכם גולה לסמטריה דומה כמו שגליתם כולכם. ולא עוד אלא שהמלכות הזאת מכתבת טירוניא מכל העולם מכל אומה ואומה כותי אחד או ברברי אחד בא ומשעבד בכם'."

צער וגלות של אחד מישראל - הריהו כצערם של כלל ישראל. אומה אחת שמשעבדת בישראל - הרי היא כמו שכל האומות השתעבדו בנו. הצער שציערו אותנו כל הגלויות בכל המדינות - הריהו כמלחמת גוג ומגוג, ויצאנו ידי חובתה ומוכנים אנו לגאולה.

מגיפה לרשעי האומות בימות המשיח

חכמינו אמרו במדרש כי תפקיד המגיפה לעתיד לבוא (שהוזכרה בנבואת זכריה) הוא לחסל את מלכות הרשעה. "ענה דודי ואמר לי, ענה על ידי

אין ספק שהתקופה היא תקופת הכנה למאורעות גדולים שעתידים להיות בעם ישראל. כך אנחנו לומדים בכל התורה כולה, כשה' מביא מגיפות - המטרה היא להאיץ את הגאולה שמתמהמהת

אֲשֶׁר אֵין שֵׁם מֵת" (שמות יב ל). מרן הרב זצוק"ל דייק בשם הרה"ג יהודה צדקה זצוק"ל כי רש"י כתב על פרעה שקם "ממיתו" כדי להדגיש את הגאווה של פרעה שבאמצעותה הוא עוצם את עיניו וחוטף. כל מי שהיה פוקח את עיניו אפילו מעט היה מבין שיש סיכוי סביר שמכת בכורות תתרחש כמו שמושה רבנו אומר, שהרי תשע המכות הקודמות הוכיחו שמושה יודע מה שהוא אומר. היינו מצפים מפרעה לפחות לשבת על כיסאו דרוך לקראת חצות, לראות האם דברי משה מתקיימים. אבל פרעה היה כל כך גאה שהוא הולך לישון על מיטתו עד שמגיעה המכה הכואבת. מכת בכורות. זה נקרא חוסר יראת שמים, זה נקרא לא שם ליבו.

וַיִּגַף ה' אֶת הָעַם

בני ישראל היו במצרים 210 שנים ולמדו ממעשיהם ומאופן חשיבתם המעוות של המצרים. הם לומדים מהמצרים לעצום את העיניים אל מול הניסים שמתרחשים איתם 40 שנה במדבר. "אַתֶּם וְאַיְתְּכֶם אֶת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם לְפָרְעָה וּלְכָל-עַבְדָּיו וּלְכָל-אֶרְצוֹ: הַפְּסוּת הַגְּדֹלַת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֵיךָ הַאֲתַת וְהַמְּפִיתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם". כאמור, מדובר בניסים שמתרחשים מול עיניהם 40 שנה, ואעפ"כ: "וְלֹא-נָתַן ה' לָכֶם לֵב לְדַעַת וְעֵינַיִם לְרְאוֹת וְאָזְנוֹת לִשְׁמָעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה" (דברים כט).

בגלל עצימת העיניים לוקים בני ישראל בארבע או חמש מגיפות במשך 40 השנים הללו. כך היה אחרי חטא העגל: "וַיִּגַף ה' אֶת הָעַם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱהֲרֹן" (שמות לב לה). כך קורה למתאוננים בקברות התאוה: "הַבְּשָׂר עוֹדֶנָּה בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרָם יָפְרַת וְאֵף ה' תְּרָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל בְּעַם מִכָּה רַבָּה מְאֹד" (במדבר יא לג). כך היה עם המגיפה שהכתה את המרגלים וחבריהם שרצו להישאר במדבר: "וְיָמְנוּ הַאֲנָשִׁים מוֹצֵאֵי דַבַּת הָאֶרֶץ רָעָה בְּפִגְמָה לִפְנֵי ה'" (במדבר יד ל). מגיפות שנועדו לעורר את העם להבין מאין הוא בא ולאן הוא צריך ללכת.

וַתַּעַזְרַת הַמַּגִּיפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

חכמינו אמרו שמלאך המוות לימד את משה איך עוצרים מגיפות, ומשה השתמש בזה אחרי המגיפה של קרח ועדתו. "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן עָלֶיךָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׁים קְטֹרֶת וְהוֹלֵךְ מִתְּרָה אֶל הָעֵדָה וְכַפַּר עֲלֵיהֶם כִּי יֵצֵא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי ה' הַחַל הַנֶּגֶף" (במדבר יז יא). והמגיפה נעצרה.

כך היה עם המגיפה כשחטאו ישראל בבנות מדיון: "וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֱהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיִּקָּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֶמֶחַ בְּיָדוֹ: וַיָּבֵא אֶחָד אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֶּהֱבֵ וַיִּדְקַךְ אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאִשָּׁה אֶל קֶבְרָתָה וַתַּעַזְרַת הַמַּגִּיפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִיו הַמּוֹתִים בְּמַגִּפָּה אֶרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף" (במדבר כה ז). מסתבר שאפשר לעצור מגיפות אם רק יודעים מאין באנו ולאנחנו הולכים, אם לא שוכחים את תפקידנו. זה היה התפקיד של פנחס וזהו התפקיד של אליהו הנביא לעתיד לבוא.

מגיפות בספרי הנביאים והכתובים

כל אותן שנפלו במלחמה בימי דוד – על שלא תבעו בניין בית המקדש

גם בספרי הנביאים והכתובים אנו מכירים כמה מגיפות, וגם כאן כולן קשורות לתיוקן עולם. הראשונה שאנו מכירים היא המגיפה שהייתה בימי דוד המלך. הוא סופר את ישראל, ומגיעה מגיפה שהורגת 70,000 איש

מישראל. המגיפה מתחילה במילים "וַיִּסַּף אֶף-ה' לַחֲרוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּסַּף אֶת-דָּוִד בְּקֶהֱם לְאֹמֶר לָךְ מִנָּה אֶת-יִשְׂרָאֵל וְאֶת-יְהוּדָה" (שמואל ב פרק כד). ורש"י שם אומר "לא ידעתי על מה".

הרמב"ן (על במדבר ט"ז כ"א) עונה לשאלת רש"י ואומר: "ואני אומר בדרך סברה, שהיה עונש על ישראל בהתאחר בנין בית הבחירה, שהיה הארון הולך מאהל אל אהל כגר בארץ ואין השבטים מתעוררים לאמור נדרוש את ה' ונבנה הבית לשמו, כענין שנאמר: 'לשכנו תדרשו ובאת שמה', עד שנתעורר דוד לדבר מימים רבים ולזמן ארוך, שנאמר (ש"ב ז' א' - ב'): 'ויהי כי ישב המלך בביתו וה' הניח לו מסביב מכל אויביו ויאמר המלך אל נתן הנביא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים יושב בתוך היריעה'. והנה דוד מנעו השם יתברך, מפני שאמר: 'כי דמים רבים שפכת ארצה לפני', ונתאחר עוד הבניין עד מלך שלמה. ואילו היו ישראל חפצים בדבר ונתעוררו בו מתחלה היה נעשה בימי אחד מהשופטים או בימי שאול, או גם בימי דוד, כי אם שבטי ישראל היו מתעוררים בדבר לא היה הוא הבונה אבל ישראל הם היו הבונים. אבל כאשר העם לא השיגו, ודוד הוא המשיג והמתעורר והוא אשר הכין הכל היה הוא הבונה, והוא איש משפט ומחזיק במידת הדין ולא הוכשר בבית הרחמים, ועל כן נתאחר הבניין כל ימי דוד בפשיעת ישראל. ועל כן היה הקצף עליהם ועל כן היה המקום אשר יבחר ה' לשום שמו שם נודע בענשם ובמגפתם".

הרמב"ן אומר את זה בדרך סברה. ובאמת הדברים נמצאים במדרש תהלים שכנראה לא היה לפני הרמב"ן: "כל אותן אלפים שנפלו במלחמה בימי דוד, לא נפלו אלא על שלא תבעו בנין בית המקדש, והלא דברים קל וחומר, ומה אם אלו שלא היה בית המקדש ביניהם, ולא נחרב בימיהם, נעשה להם כך, ונענשו על שלא תבעו אותו, אנו שחרב בימינו, ואין אנו מתאבלים עליו, ולא נבקש עליו רחמים על אחת כמה וכמה. לפיכך התקינו חסידים הראשונים שיהיו מתפללים שלש תפלות בכל יום, והתקינו בו 'אנא רחום ברחמך הרבים השב שכינתך לציון וסדר העבודה לירושלים', ותקנו 'בונה ירושלים' ברכה בפני עצמה בתפלה, ובברכת המזון".

הא למדת שכל המגיפה הזאת הייתה בגלל שעם ישראל שכח את תפקידו, לבנות את בית המקדש, והיו נמצאים איש תחת גפנו ואיש תחת תאנתו. ועל כן דרישת המקדש

היא סגולה נפלאה להינצל ממגיפה. דרישת המקדש וזכירת תפקידו האמיתי של עם ישראל.

מגיפה שבימי סנחריב – על ירושלים

מגיפה נוספת שקשורה לירושלים היא המגיפה שהייתה בצבא אשור, שבא להחריב את ירושלים כמו שהחריב את כל ערי ישראל. סנחריב מגיע בזמן שעשרה שבטים מעם ישראל התנתקו מירושלים בהוראת ירבעם בן נבט. הם הקימו להם תחליף לירושלים באמצעות שני עגלים, אחד בבית אל ואחד בדן. ירבעם גם בודה להם חג מליבו בט"ו בחשוון. וכך נוצר תחליף לירושלים.

עשרת השבטים הללו נכבשים על ידי סנחריב מלך אשור ומוגלים מעל אדמתם. סנחריב רוצה עכשיו לכבוש את ירושלים וצר עליה עם 185,000 ראשי גייסות שלו. "וַיְהִי בַלְיָלָה הַהוּא וַיֵּצֵא מִלְאָךְ ה' וַיִּבֶן מִמֶּנָּה אֲשׁוּר מֵאָה שְׁמוֹנִים וְחֲמִשָּׁה אֲלָף וַיִּשְׁכְּמוּ בְּבֹקֶר וַהֲנֶה קֶלֶם פְּגָרִים מוֹתִים: וַיִּסַּע וַיִּלָּךְ וַיִּשָּׁב סְנַחְרִיב מִלְאָךְ אֲשׁוּר וַיִּשָּׁב בְּנִינָה" (מלכים ב פרק ט' לה). שוב מגיפה ושוב ירושלים. גם כאן המגיפה נועדה לשמור על ירושלים שתעשה את תפקידה העולמי.

צער וגלות של אחד מישראל - הריהו כצערם של כלל ישראל. אומה אחת שמשתעבדת בישראל - הרי היא כמו שכל האומות השתעבדו בנו. הצער שציערו אותנו כל הגלויות בכל המדינות - הריהו כמלחמת גוג ומגוג, ויצאנו ידי חובתה

סיפורים על הרב זצ"ל

רופא בהנחיית האדמו"ר מחב"ד

בין השחרית שלי עם הרב לפני כשלושה וחצי עשורים, לבין הערבית בשנתיים וחצי האחרונות לחייו, הייתה לי מנחה גדושה ברשמים עם הרב.

באחד מביקורי הראשונים בבית הרב, הוא התעניין לדעת איפה למדתי ומדוע בחרתי במקצוע הרפואה. הסברתי לו איך הגעתי לבחירה הזאת, ומדוע העדפתי להתמחות ברפואת המשפחה ולא להתמקצע בתחום ספציפי צר דוגמת א.א.ג, אורטופדיה וכדו'. הרב הבין והצדיק את הבחירה. וכשאמרתי לו שבתחילה הייתה לי התלבטות קשה אם ללכת למקצוע כה אחראי, תובעני ומחייב, ורק לאחר שקיבלתי את ברכת האדמו"ר מחב"ד, התחלתי בלימודי הרפואה, אורו עיניו של הרב ואמר לי שברכת האדמו"ר יקרה היא מפנינים.

עם השנים הבנתי גם מה חמים וטובים היו הקשרים בין הרב אליהו לרבי מחב"ד. בהזדמנות זאת שהייתי אצל הרב הוא הכניסני לחדר עבודתו וכתב לי על פתק קטן נוסח תפילה להתפלל על מטופלי ולאמרה כל בוקר לפני עבודתי. מאז אני נושא פתק זה בארנקי וקורא בו מדי בוקר בבוקרו.

אין היתר לעזוב את הרפואה

בשלב מסוים בחיי, לאחר שנים רבות של עבודתי כרופא, התעורר בי הרצון לעזוב את מקצוע הרפואה ולעסוק יותר בלימוד תורה. כיוון שמדובר היה בצעד גורלי התייעצתי עם הרב. והוא בסגנון כה אופייני לו כשחיוך על פניו ובתנועת כף יד מסובבת, שואלני "אתה, מי התיר לך?". השבתי "כי על כן באתי אל הרב שיתיר לי". ותשובתו: "אין לך התרה, וגם אם תאלצני להתיר לך, הרי הרבי מחב"ד לא התיר לך. המשך לעסוק בעבודתך וקבע עיתים לתורה".

גם המגיפה שהתנבאו עליה זכריה ויחזקאל והזכרה על ידי מרן הרב אליהו זצוק"ל קשורה לתפקידה המרכזי של ירושלים. אנחנו צריכים מאוד להזהר שלא ידבק בנו מאומה מן הטעות של שונאי ציון וירושלים. לא לחינם נאמר במגפה ההיא: "וַיִּשְׁבוּ בָּהּ וַחֲרָם לֹא יִהְיֶה עוֹד וַיִּשְׁבְּהָ יְרוּשָׁלַם לְבָטָח: וְזֹאת תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגַּף ה' אֶת כָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל יְרוּשָׁלַם הַמָּקוֹם בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד עַל רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמְקַנֶּה בְּחַדְרֵיהֶן וְלִשְׁוֹנוֹ תִּמְקַ בְּפִיקָם" (זכריה י"ד, י"א-י"ב). המילה חרם שמוזכרת פה מזכירה לנו את החרם שמארגנים שונאי ציון וקוראים לו S. המגיפה שמדבר עליה הנביא זכריה היא מגיפה שנועדה למנוע מהאויבים להחריב את ירושלים אחרי שעלו בני ישראל והתיישבו בה.

והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי

בסיום הלחימה ההיא עם המגיפה שמביא ה' על שונאי ציון נאמר "והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני ה'" (יחזקאל לח ג). וכתב הטור ומפרשים רבים נוספים כי הקדיש שאנו מזכירים לעצמינו בכל יום נוסד על פי הפסוק הזה "יתגדל ויתקדש הוֹסֵד עַל פִּי הַמִּקְרָא וְהַתְּגַדְלִתִּי וְהַתְּקַדְשִׁתִּי הַאֲמוּר בַּמַּלְחָמָה גוֹג וּמִגּוּג, שֶׁאֵין יִתְגַדֵּל שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דַכְּתִיב (זכריה יד) בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד" (טו"ש ע"ו). המשמעות היא שהתיקון של המלחמה של אויבי ה' בציון ובעם ישראל בירושלים היא בקידוש ה' עולמי.

כוונה בקדיש מבטלת הגזרות

כדי לזכור כי תפקידנו הוא להרבות אור ותורה בעולם כולו, אנו אומרים קדיש עשר פעמים ביום. ובקדיש אנו אומרים "יהא שמיה רבה" ואמרו חכמינו ז"ל שהוא מעורר את הגאולה מלמעלה. "בשעה שישתדל ויבקש לכתוב פנסיות ולכתוב מדרשות ועניו יהא שמיה הגדול מברוך, הקדוש ברוך הוא מונע ראשו ואומר: אשרי המקדש שמקלסין אותו בביתו כף, מה לו לאב שיהגלה את בניו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם" (ברכות ג ע"א). ולא עוד אלא שהקדיש הזה מבטל גזירות הקשות: "אמר רבי יהושע בן לוי: כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו - קורעין לו גזר דינו (שבת קט ע"ב). והתוספות כתבו "ר"י אומר דיש בפסיקתא כמעשה דרבי ישמעאל בן אלישע כשישראל נכנסין לבתי כנסיות ואומרים אמן יהא שמיה רבא מברך בקול רם מבטלים גזרות קשות" (שבת קט ע"ב).

קדיש בכוונה - שובר מנעולי הברזל

הבית יוסף מביא בשם הזוהר שהקדיש יכול לשבור את כל מנעולי הברזל והשרשראות ואת כל הקליפות הרעות שעוצרות את הגאולה: "תא חזי, קדושתא דא, לאו איהו כשאר קדושתא דאינון משלשין. אכל קדושתא דא, איהו סלקא בקל סטרי, לעילא ותתא ובכל סטרי מהימנותא, ותברא מנעולין וגושפנאן דפרזלא, וקליפין בישין, לאסתלקא יקרא קדושתא בריך הוא על פלא". קדושת הקדיש אינה כשאר הקדושות שמשלשים בהן. היא מגיעה לגובהי מרומים ולעמקי תחתיות. היא פותחת את כל המנעולים, שוברת את שרשראות הברזל ומרסקת את כל הקליפות. הכול בשביל להביא קידוש השם לעולם כולו (ראה עוד יוסף חי - פרשת ויחי בהקדמה).

ממשיך הזוהר ואומר: "וכד אתבר בקדושתא דא חילא דסטרא אתרא, קדושתא בריך הוא אסתלק בקריה, ואדפר לבנו, ואדפר לשמיה". כשיישר כוחה של הסטרא אחרא על-ידי הקדושה, יתעלה שמו של הקב"ה בעולם ויזכור את בניו.

מי שאינו מתבונן בביאת המשיח לא ירגיש בה מאומה

אנחנו עומדים בפתח ימים גדולים! עלינו להכין את עצמנו לימים הגדולים הבאים עלינו לטובה. ללמוד את כל נבואות הגאולה. להבין מה ה' עושה, מה עשה ומה עתיד לעשות. להבין את המעשים הגדולים שה' עושה לנו בימים האלה. כך כתב ה"חפץ חיים", שכל מי שאינו מתבונן בתהליכי הגאולה, דומה לאדם שקיבל תורה מסיני ואינו לומד בה: "כל ענין רוחני לא יהיה נכר ערכו ולא יהיה מרגש טעמו רק למתבונן בו, ולמשל ידעית התורה ללומדים ולמתעסקים בה. ומפוש פנה תהיה ביאת המשיח שהיא התגלות השכינה בכל העולם, ומי שאינו מתבונן בביאת המשיח לא ירגיש בה מאומה".

תשובה כהלכה

קלף לחץ. האם צריך לקצר בתפילה ובדברי תורה בעקבות הוראות משרד הבריאות, או שאין צורך להילחץ ולהלחץ? אין צורך להילחץ ולהלחץ.

מתפללים מסורתיים. האם בעקבות המצב יש צורך לבוא עם סידור אישי מהבית או שאפשר להשתמש בסידורי בית הכנסת? אפשר להשתמש בסידורי בית הכנסת. להשתדל לא להעביר בתפילה עצמה סידורים מיד ליד.

לא חייבים מניין. האם יש הנחיות סיוחחות לאנשים מבוגרים, או כאלה שהם בקבוצות סיכון שהמסערת החיסונית שלהם יורדה וכו', כגון חולים הסבלים טיפול כימותרפי? רצוי שאנשים אלו לא יבואו לבית הכנסת ולמקומות ציבוריים. אנשים הנמצאים בקבוצות סיכון אינם חייבים בתפילה במניין.

שיקרה? אאוויר. האם מותר לנשק מזוזה, ספר תורה, פרכת, ספרי קודש ותפילין? בתפילין ובספרים פריטים אין שום חשש. מזוזות וספר תורה שהוא חפץ ציבורי עדיף לנשק באוויר.

שבת היא חלוצה? האם מותר לערוך תפילות בשבת לרפואה ולביטול הגזירה, או שיש בה מעשה של צער בשבת? מותר, ורצוי להתפלל על כך בעת פתיחת ההיכל.